

ارزیابی لرزه‌ای قاب خمشی بتن آرمه بلند مرتبه نامنظم مقاوم‌سازی شده با مهاربند کمانش تاب، تحت اثر شتاب‌نگاشتهای نزدیک گسل

فرشید اصغری^{۱*}، محمدحسین رفیعی پور^۲

۱- دانشجو کارشناسی ارشد سازه دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه

۲- استادیار و عضو هیئت علمی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساوه

چکیده

بهسازی ساختمان‌های بتن آرمه موجود در برابر زلزله با روش‌های متفاوت با روش‌های مقاوم سازی سنتی صورت می‌گیرد. در روش‌های بهسازی مدرن استفاده از سیستم‌های شکل‌پذیر یا میراگرهای انرژی رشد شایانی داشته‌اند. این سیستم‌ها سبب می‌شوند عملیات اجرایی بهسازی از نظر حجم و زمان به حداقل برسد و علاوه بر کاهش هزینه‌های اجرایی، لطمہ کمتری به روند بهره برداری از ساختمان وارد شود.

در این تحقیق ساختمانی ۱۲ طبقه، واقع در شهری با شدت لرزه خیزی زیاد مورد مطالعه واقع شده است. در مطالعات آسیب‌پذیری این ساختمان مشخص شد که سیستم سازه‌ای، دارای ضعف‌های شدیدی در مقدار تنش‌های موجود نسبت به تنش‌های مجاز المان‌ها، بوده و دریفت طبقات، بیشتر از حد مجاز است. در بهسازی سازه از سیستم مقاوم لرزه‌ای مهاربندهای کمانش تاب^۱ برای سیستم مقاوم جانبی ساختمان استفاده شده است که در زمینه‌های مختلف مورد ارزیابی و مقایسه قرار گرفته است. این سیستم دارای شکل‌پذیری و اتلاف انرژی بالای بوده و سختی و مقاومت کافی را در هنگام زلزله تأمین می‌کنند. مطالعات بهسازی طبق آئین‌نامه‌های بهسازی لرزه‌ای ساختمانهای موجود ، نشریه ۳۶۰ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، انجام شده است. تحلیل سازه به روش تاریخچه زمانی غیرخطی^۲ با استفاده از هفت شتاب نگاشت که مربوط به حوزه نزدیک گسل می‌باشد با استفاده از نرم افزار PERFORM 3D صورت پذیرفته است. در پایان مقایسه شتاب و تغییرمکان جانبی نسبی طبقات و برش وارد برپایه ساختمان، قبل و بعد از مقاوم‌سازی، ارائه گردیده است.

واژه‌های کلیدی: قاب خمشی بتن آرمه، تحلیل دینامیکی غیرخطی، مهاربند کمانش تاب، شتاب طبقات، تغییرمکان نسبی، برش پایه

۱- مقدمه

زلزله به عنوان یک پدیده مخرب در اغلب مناطق دنیا ایمنی سازه‌ها و زندگی ساکنان را در معرض خطر قرار داده است. زلزله باعث تخرب سازه‌ها می‌شود و این امر علاوه بر صدمه زدن به سازه می‌تواند باعث تلفات جانی، تخرب سرمایه‌ها و تجهیزات داخل ساختمان و یا توقف چرخه اقتصادی گردد. برای کاهش خطرات حاصل از زلزله باید آسیب‌پذیری سازه‌ها در برابر زلزله کاهش داده شود. ایران نیز با توجه به اینکه بر روی کمربند زلزله آلپ-هیمالیا قرار گرفته است جزء کشورهای لرزه‌خیز محسوب می‌گردد و تاکنون خسارات زیادی بر اثر وقوع زلزله متحمل شده است. از این رو باید با استفاده از ترفندهای

¹. Buckling Resistant Brace (BRB)

². Nonlinear Time History Analyses